

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ МОВНИЙ ПОРТФЕЛЬ ЯК ЗАСІБ СТИМУЛЮВАННЯ САМООСВІТИ ТА САМООЦІНКИ У ПРОЦЕСІ ОВОЛОДІННЯ ІНОЗЕМНИМИ МОВАМИ

Інтеграція європейських країн, розширення контактів з діловими партнерами за кордоном та розширення мереж сучасних інформаційних технологій потребують від сучасної людини мобільності та умінь спілкування різними мовами, ознайомлення з культурами інших народів, усвідомлення особливостей рідної культури та мови, прагнення знайти себе в такому різноманітному світі, самоствердитись та самореалізуватись. Зазначені вище фактори зумовлюють потребу у встановленні однакових критеріїв для визначення рівня володіння іноземною мовою та забезпечення наступності змісту мовної освіти в різних навчальних закладах країн-членів Ради Європи на всіх етапах навчання.

З метою уніфікування сертифікацій рівнів володіння іноземними мовами, підвищення мотивації студентів до навчання, стимулювання самоосвіти та самооцінки в процесі оволодіння іноземними мовами Рада Європи рекомендує використовувати Європейський мовний портфель (ЄМП), оснований на Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти відповідно до визначених рівнів володіння іноземною мовою.

Ідею мовного портфеля було запозичено з галузей мистецтва та психоаналізу, де він розглядається як засіб, що дозволяє зібрати цілісну характеристику особистості.

Європейський мовний портфель для економістів створено згідно з рекомендаціями Комісії з питань освіти при Раді Європи стосовно вивчення, викладання та оцінювання мов, освітньо-кваліфікаційними характеристиками економістів різних спеціалізацій, затвердженими Міністерством освіти і науки України та на основі проведеного анкетування фахівців-економістів викладачів та студентів економічних факультетів вищих навчальних закладів.

Перші мовні портфелі були розроблені в середині 90-х років у Швейцарії, Німеччині і Франції, пройшли пілотування у більш як п'ятнадцяти країнах-членах Ради Європи і довели свою ефективність на практиці.

Європейський мовний портфель для економістів — це пакет документів, за допомогою яких ті, хто навчаються (власники портфеля), збирають, систематизують свої досягнення та відо-

бражають свій досвід у вивченні іноземних мов, зразки виконаних робіт, а також отримані свідоцтва та сертифікати.

Інформація ЄМП призначена передусім для власника Портфеля, оскільки ілюструє його/її досягнення у вивченні іноземних мов, для викладачів, адміністрації навчальних закладів в разі їх зміни власником Портфеля, для роботодавця при влаштуванні власника Портфеля на роботу.

Для того, щоб інтенсифікувати навчальний процес та сприяти накопиченню позитивних результатів у вивченні іноземної мови та уніфікованій презентації даних про прогрес у вивченні мов Європейський мовний портфель для економістів покликаний виконувати дві основні функції: *звітну та педагогічну*.

Звітна функція закликає надати вичерпну інформацію всім зацікавленим сторонам про власника Портфеля, рівень досягнутих комунікативних умінь, досвід міжкультурного спілкування, які засвідчуються сертифікатами, одержаними по закінченні певного етапу навчання, та зразками робіт, що обираються власником Портфеля. Для занесення всієї інформації, що свідчить про рівень комунікативної іншомовної компетенції власника Портфеля, він повинен зібрати у ЄМП та впорядкувати всю офіційну документацію, що підтверджує його мовну освіту, обрати саме ті приклади власних робіт, що найкраще підтверджують офіційні відомості, проаналізувати та оцінити свої навички й уміння спілкування іноземною мовою. Дослідники мовних портфелів передбачають, що його використання як засобу наближення до студентів процесу вивчення іноземних мов допоможе їм розвивати можливості для рефлексії та самооцінки і таким чином залучатиме їх до все більшого ступеня відповідальності за власне навчання. Таким чином, рефлексія є основним засобом здійснення звітної функції ЄМП.

Педагогічна функція мовних портфелів полягає у заохоченні до безперервного навчання впродовж всього життя, підвищення мотивації, формування навчальної компетенції та посилення автономності студентів у процесі навчання, що відповідає прагненням Ради Європи до розвитку сучасної освіти. Студенти повинні стати активними суб'єктами навчального процесу, їм повинна надаватись можливість самим розказати про те, що вони вже вивчили, що їх цікавить, що вони хочуть вивчити, що їм дається важче, що з навчання в умовах аудиторії їм подобається. Якщо студенти замислюються над ходом процесу свого навчання, це сприяє підвищенню мотивації, розвитку їх навчальної компетенції.